

TRANSILVANIA

FÖIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulă 11. SIBIIŪ, 15 NOVEMBRE 1893. Anulă XXIV.

Cu durere aducemă la cunoscința on.
public, că

Dr. Ioană Crișiană,

Asesoră consistorială, Protopresbiteră, profesoră seminarială, fostă secretară II. ală Comitetului Asociațiunei și directoră ală scōlei civile de fete a aceleia, a încetată din vieță la 9/21 Octobree a. c. în etate de 40 ani și la 11 ani de activitate profesorală.

Immormēntarea iubitulă nostră defunctă s'a făcută
Lună 11/23 Octobree cu frumōsă solenitate.

Fiă-i memoria cu laudă!

Sibiiu, 12/24 Octobree 1893.

Redacțiunea „Transilvaniei”.

CUVĖNTULŪ PRESIDIALŪ

ală d-lui vicepreședinte Dr. Ilarionă Pușcariă la deschiderea adunărei generale a Asociațiunei transilvane, ținute la 10/22 și 11/23 Octobree a. c. în Năseudă.

Prea onorată adunare generală!

Prea stimați Domni și Iubiți frați!

Ună simțemēntă de adēncă mulțumire cuprinde inimile nōstre, de câte ori partea cea mai alēsă a naționalității nōstre, care o face inteligința, o vedem întrunită spre vreună scopă salutară, care tinde la binele obștescū ală nea-

mului nostru. Unu scopu salutaru, care aru fi mai presu, de cum este literatura si cultura unui poporu, nu esista. A incerca se demustru acestu adeveru prin argumente, aru insemna astadi a desconsidera inteliginta D-Vostra, cari prin prezentarea aici intr'unu numeru atatu de frumosu ati datu eo ipso cele mai eclatante probe, ca ati cuprinsu pe deplinu scopulu, ce cu toti nizuimu a se realiza si generalisa totu mai multu la poporul nostru romanescu, care posede cele mai favorabile dispozitii intelectuale.

Bucuria nostra, ca ne aflamu astadi intruniti aici pentru promovarea si realizarea unui scopu maretu, numai o trista imprejurare o conturba, ca adeca lipsesce dintre noi neuitatulu nobilulu barbatu *George Barițiu*, președintele Asociațiunei noastre, care in luna lui Maiu a anulu acestuia a trecut la cele vecinice, insoțitu de gratitudinea unui poporu, ce va remane totdeuna recunoscetoriu pentru lucrarea sa neobosită pe terenulu literaturii romane si pentru sacrificiile aduse in favorulu culturii poporulu romanu.

Dupa ce romanii din tote partile in deosebite renduri si-au manifestatu doliulu seu pentru ireparabila pierdere inca cu ocasiunea inmormentarei scumpulu barbatu *George Barițiu*, cred a fi de demnitatea adunarii Asociațiunei, ca inca acum la intrunire in prima sedinta se onoram prin radicare aducerea aminte a prea demnulu președinte alu Asociațiunei, si totdeodata prin actu protocolaru se dam expresiune doliulu nostru profundu.

Si acum fiindu eu chiamatu in calitatea mea de vicepreședinte alu Asociațiunei, a ocupa acestu onorificu loc si a conduce o adunare atatu de stralucita, in constiinta neajunselor mele nu-mi remane alta, de cat a ve cere indulgenta d-vostre binevoitoare, de cumva nu voiu pute pe deplinu corespunde acestei insemnate si grele chiamari.

Stralucita adunare!

Intorcendu-ne privirea asupra problemei Asociațiunei noastre, e bine si de folosu, ca cu ocasiunea adunarilor generale ale

Asociațiunei s'e ne dăm s'ema despre scopul ei, despre mijlocele pentru realizarea scopului; e bine și de folosul mai departe, s'e cunoscem ce s'a lucrat în trecut pe acestu teren, ce și-au cugetat dela început antecesorii nostri, când înainte cu 33 ani au înființat Asociațiunea noastră, și întru cât noi cei de astăzi suntem în cursul ideilor lor și în calea cea bună. Numai fiind în totu momentul consci de ceea ce voim și avem datorința a voi, vom fi în stare s'e corespundem misiunei-nostre culturale.

Dacă vom ceti protocoalele celor dintâi adunări generale ale Asociațiunei, vom vedé, că înaintașii nostri, cuprinși de simțemântul redeșteptării și aflându la poporul român un gol mare pe terenul literaturii și al culturei, din cauza timpurilor asupritore ale trecutului, cu un zel febril și cu un entusiasm au pășit la lucru și au înființat acest paladiu al mușelor, care se numesce Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român. Dintre buni bărbați inspirați de nobil sentimentu cei mai mulți au trecut la cele eterne.

Mulți dintre noi am cunoscut figurile mărețe, a Marelui metropolit Șaguna, primului președinte al Asociațiunei, a bunului și zelosului metropolit Suluțiu, a lui Cipariu, a lui Basiliu bar. Pop, a lui Bologa, a lui Barițiu, ș. a. Mulți dintre noi am fost martori la faptele lor, scim și cunoscem, ce au lucrat ei, eară generațiunea mai tinără și posteritatea pot învăța din scrierile lor, din cuvântările lor și din protocoalele adunărilor generale ale Asociațiunei noastre, ce va se dăca labóre, iubire, devotamentu cătră neamul se.

Din acea pleiadă de bărbați nobili și distinși puțin mai sunt între noi. Acestora li-a destinat providința divină s'e mai împletască și mai mulți lauri în cununa lor binemeritată.

Dacă cetim cu atențiune cuvântările și disertațiunile bărbaților nostri de litere, dezvoltate la primele adunări

generale, a unui Cipariu, Gavriilă Munteanu, Barițiu, Cav. Pușcariu ș. a., cari disertațiunii conțin un fel de program pentru Asociațiunea noastră, ne convingem, că unul vorbesce cu tăria convingerii sale despre statorirea cât mai în grabă a unei ortografii în scrierea românească, altul despre compunerea unui dicționar al vocabulelor limbei românești, altul de adunare de documente, diplome și de cărți vechi, altul propune pentru realizarea acestor scopuri mărețe înființarea de secțiuni științifice ș. a.

Examinându, ce a realizat Asociațiunea noastră din acest program, trebuie să recunoștem, că ea n'a ajuns încă a ficsa o ortografie pentru toți românii, ea a abscins deocamdată dela facerea unui lecsicon, și dela înființarea și susținerea secțiunilor științifice, pentru că problemele acestea de cea mai mare însemnătate pentru literatura română și cultura poporului român, împreunate cu spese, ce întrecă puterile materiale ale Asociațiunei, în decursul timpului au ajuns în mâni mai puternice. Academia română din Bucuresci, care în scurtul timp ală desvoltărei sale a ajuns a dispune de mijlăce materiale mai însemnate și a tras în sinul seă bărbați de litere din tôte părțile locuite de români, se sperăm, că ne va da deslegarea cea mai norocă a acelor probleme. Asociațiunea noastră a trebuit să-și măsore puterile sale, a trebuit să ia rolul de sodal pe lângă măestrul cel mare.

În vederea acestora nimenea nu va puté nega, că Asociațiunea și-a împlinit datorința cu scumpătate. Ea de 25 ani încóce a edat o fóiă a sa pentru publicarea de documente istorice, scrieri literare, istorice, economice ș. a. Ea din mijlăcele sale modeste și până acum a îmbărbătat și a căutat a grupa în giurul seă pe scriitorii nostri mai talentați, a premiat mai multe scrieri de valóre și de folos pentru popor, au tipărit și tipăresce cu mijlăcele și sub auspiciile sale documente istorice și diplome nobilitare, ce

privesc pe români și sunt de o valoare mare pentru istoria noastră națională; a conlucrat la dezvoltarea meseriilor prin ajutoriri materiale, a încurajat industria națională prin expozițiunile făcute la Brașov (1862) și la Sibiu (1881), a creat și împărțit sume considerabile ca stipendii pentru studenții români talentați și lipsiți de mijloce, a înființat și susține o școală civilă de fete cu internat, în care se adăpostesc fete din toate părțile locuite de români ș. a. ș. a. Nu a făcut prea mult, dară destul în împrejurările de față, și ce a făcut, a făcut bine și cu judecată matură, neprecipitându pașii săi fără de folos.

Au rămas încă multe de făcut. Între altele se nu uităm sfatul, ce ni l'a dat fericitul literat Cipariu (în disertațiunea ținută în anul 1862 cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunei în Brașov), care așa se exprimă „de interesul nostru public al românilor și ca obiect demn de scopul societății, ar fi adunarea monumentelor prețioase (cărți și manuscrise vechi în limba română), până ce nu se prăpădesc cu totul, și încă în exemplare complete, nu numai, ci și publicarea lor, sau cel puțin a unora mai interesante din trănsele, în adevăr nu numai ca se ne folosim de argumentul lor, carele mai în toate e demn de cunoscință, ci și mai vârtos din respectul limbei întâile monumente ale literaturii românești, așa precum fac și toate națiunile, cari își prețuesc naționalitatea și limba lor”. Totu Cipariu ne recomandă înființarea unei biblioteci, de cărțile vechi românesce tipărite și manuscrise din timpurile mai vechi.

Eată dară, domnilor, o lucrare, la care fie-care din noi se poate angaja, o lucrare, care este de cel mai mare folos și potrivit cu scopul Asociațiunei. Asociațiunea a dat și până acum impuls la aceste lucrări, și nu se poate nega, că s'a și aretat între literații nostri români un interes viu pe acest teren.

Nu numai academiile și societățile literare de totă specialitatea, dar și privații, încât le ajungă mijlocele și sunt spriginiți de publicul inteligent, și-au făcut de cea mai pronunțată ocupațiune, de a aduna și eternisa toate urmele istoriei și limbei lor.

Întrebarea poate așa dară fi numai, că ce urme, ce monumente, în deosebire ce documente pot avea valoare de a fi publicate.

Academiilor și societăților literare, istorice, archeologice etc., le stau la dispozițiune îndestulătoare, pot dice, coplesitoare — arhivele publice și private; pe când chiemarea privaților, după natura lucrului, trebuie să se restrângă la documentele, ce sunt încă risipite, poate și ignorate pe la particulari.

Înainte de anul 1830 neavându jurnale periodice, faptele noastre istorice le însemnau în liniamente generale numai puținii chronicari, eară jurnalele, ce au început a se ivi după aceea, încă n'au putut cuprinde tot, — prin urmare ori-ce nu s'a publicat până acum și privesce trecutul nostru, ne dă material binevenit pentru de a fi publicat, cu deosebire manuscrise de tot felul, inscripțiunile monumentale, ruinele edificiilor istorice, legende despre acelea etc.

În deosebire, ce ne privesce pe noi românii din țările Coronei ungare, de ore-ce viața noastră publică s'a concentrat mai cu samă pe terenul bisericesc, aci aflăm un teren destul de larg de a mai găsi atare urme istorice.

Înainte de toți literatul Timoteiu Cipariu a cunoscut între români valoarea și însemnătatea documentelor limbistice și istorice pentru români, și a început ca o albină încă de pe la anul 1846 a le aduna și a le aduce la lumină pentru lumea literară.

Scrierile sale pe acest teren sunt destul de însemnate, și posteritatea va fi pururea cu deplină recunoștință pentru ostenelele puse pe acest teren.

Ce a făcut Cipariu se poate privi numai ca un început, care era trebuință a se continua. Metropolitul Andrei bar. de Șaguna în anul 1859 sub Nr. 953 din 19 Septembrie a făcut un apel către preoțimea din eparchia sa, a aduna tot felul de documente vechi, precum și a culege datele din tradițiunea poporului despre biserici și mănăstiri din țară și despre evenimente remarcabile din viața politică și bisericească a poporului român.

Acest apel n'a rămas fără rezultat, pentru că a încurs un material frumos, pe care Șaguna l'a exploatat și folosit pentru începutul unei istorii bisericești naționale a românilor. Materialul prețios despre numărul însemnat de mănăstiri în Ardeal, ce se află în istoria lui bisericească, edată în tipăritură ca manuscris, este de a se mulțumi acelei încercări. Nu puțin a contribuit ierarhii nostri români de ambe confesiuni în această direcțiune pe la anul 1862, când la rugarea dlui I. Cav. de Pușcariu au adunat prin protopresbiteri și i-au comunicat datele privitoare la familiile nobile române, ce compun o frumoasă colecțiune de documente.

Încă mai sunt scrisori vechi, diplome, ce privesc familiile române, apoi manuscrite și cărți vechi, aruncate ici și colea, care până acum mai mult întâmplarea le-a conservat, decât îngrijirea omienilor; fără îndoială multe prin negrijă s'au pierdut, este ora a unsprezecea, ca să le adunăm pe cele ce se mai află. Lucrarea acesta nu este de unul, de doi, ci este o lucrare destul de însemnată pentru a se angaja la ea mai mulți, sau mai bine zicându, toți românii inteligenți.

Asociațiunea noastră este fătul unui entusiasm, care s'a manifestat în întregul poporul român setos după o instituțiune culturală, care se împreune pe toți românii din patrie. Ea este unica instituțiune în feliul său, al cărui scop sânt, salutar și binefăcător ne face a ne întruni în tot anul odată și cu bucurie a da mâna unuia altuia ca frate la frate. Ne-am adunat de astă dată aici, invitați și atrași de iubirea fraților nostri din Năsăud și ținut. Nu pentru prima oră ne aflăm astăzi aici. În anul 1870, așa dară după 10 ani ai existenței Asociațiunei, cu mare succes și cu multă bucurie și-a ținut aici Asociațiunea noastră adunarea sa generală.

Dacă Brașovul cu esposițiunea sa din a. 1862 a dat Asociațiunei noastre mare lustru, trebuie să dicem de Năsăud, că n'a rămas îndărăt cu sacrificiile aduse pe altarul culturii noastre naționale. Mai mult de 7000 fl. a adus prinos al iubirii de neam comunele din fostul district al Năsăudului. Dară nu numai acestea sunt, ce pe românul Năseudean l'a caracterizat între frații sei ca iubitor de progres cultural și l'a distins cu cele mai frumoase virtuți cetățenești.

Tac la acest loc de gloria, și numele cel bun, ce și l'a câștigat pe câmpul de luptă pentru patriă, împărat și rege, și me mărginesc a aminti, că cu 100 ani înainte de acesta s'a înființat în Năsăud o școală centrală, din care a eșit o inteligență însemnată dintre civili și militari. La anul 1837 s'a creat în toate comunele grănițesci fonduri pentru școle din acest ținut; eară în anii 1851 a dat pentru școle fondul de montură cu ocaziunea desființării grăniței. În a. 1861 a donat pentru școle partea cea mai însemnată din venitul regaliilor, cari toate la oaltă taiă în sute de mii floreni. Așa a fost posibil, a se înființa gimnasiul mare din Năsăud, unde o mulțime de tineri

și-au priimită și își priimescă crescerea și instruirea superioară în limba maternă.

Când avem dară norocirea a ne afla cu adunarea generală a Asociațiunei de nouă între frații nostri iubiți dela Năsăud, nu potă să vă întimpină mai bine, de câtă cu cunoscută clasică salutare: „*Salve Romuli parva nepos*“!

Declară adunarea generală de deschisă.

RAPORTŪ GENERALŪ

alū comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū despre activitatea sa în decursulū anulū 1892.

Onorată adunare generală!

Comitetulū, ce vine a Vă presenta deastădată raportulū său, stă sub durerōsa impresiune a irreperabilei perderi, ce a îndurată Asociațiunea în ziua de 2 Maiū n. prin trecerea la veciniciă a neuitatului său președinte George Barițiu.

Pe acea pagină de doliū a istoriei, unde însemnată va rămână pentru tōte timpurile ultimulū ceasū alū vieții trecătore a acestui bărbatū trimisū de providință la poporulū românū, națiunea recunoscătore a imprimatū neperitōria amintire a aceluia, care aprōpe șese decenii de-a rēndulū și-a legatū nedespărțitū numele de renașcerea nōstră națională și culturală.

Dreptū espresiune pregnantă a acestei renașceri s'a creatū cu eminenta sa conlucrare Asociațiunea nōstră, și nu a rămasū unū singurū momentū de rodnică activitate dela inteimeierea ei până cândū mōrtea crudă a ruptū din mână lui George Barițiu condeiulū său sublimū, care momentū să nu pōrte timbrulū ingeniului organizatorū alū secretarului I. și mai apoi alū președintelui de piă memoriă *George Barițiu*.

Analele Asociațiunei nōstre vorū preda posterității neobositulū zelū și neasemēnata ardōre, care George Barițiu

cu o abnegațiune catonică le-a pusă întru realizarea aspirațiilor noastre culturale.

Nu este deci aici locul, de a face panegiricul acțiunilor repausatului nostru președinte, cari s'au aprețiat cu grațitudine și admirațiune și în decisiunile ședinței extraordinare a comitetului nostru ținute la 21 Maiu n. 1892, din incidentul dălei octogenare a vieții lui atât de bogate în fapte; totu ce voimă este să arătăm, că comitetul D-Voștră, atinsu în prima liniă de doliul generalu, a căutat să-și manifesteze într'unu modu demnu de Asociațiune sentimentele de profundă jale în fața catastrofei, ce l'a ajunsu în ziua de 2 Maiu a. c.

Comitetul, convocat îndată după mutarea la cele eterne a preaiubitului său președinte, a adus în mijlocul unei adânci consternațiuni decisiunile date publicității în numărul din Maiu anulă curentu alu foiei Asociațiunei „Transilvania“, consacratu exclusiv memoriei creatoriului acelu organu: George Barițiu.

În acestu număr s'a resumat decursul dureróselor dăle, în cari președintelui nostru i s'au datu ultimele onoruri și doveđile doliului generalu, manifestat delă Curtea Regală și Academia din București până la țeranul român delă sate.

Nu voimă să relevăm la acestu locu detaiurile manifestațiunilor nesfârșite de condolență, cari s'au unitu împrejurul coșciugului fericitului nostru președinte, și ținemă să notăm numai, că Academia română din București, carea jalea și ea pe ilustrul său președinte, s'a prezentat prin o delegațiune compusă din domnii: N. Ionescu, I. Calinderu, V. Maniu, N. Quintescu și I. Bianu.

Doliul, în care a ajunsu și Academia română, a aflatu espresiune și mai târziu în faptul, că Academia i-a făcutu fericitului său și alu nostru președinte unu parastas, la care invitat fiindu și comitetul nostru, a cređut de cuviință să se reprezente în modu oficiosu prin o delegațiune.

Comitetul crede a fi întrupat prin pașii întreprinși intenționile întregului corp, a cărui reprezentare i s'a încredințat, și are firma convingere de a fi fost interpret fidel al opiniei noastre publice, când întru eternizarea memoriei lui George Barițiu în ședința sa extraordinară dela 9 Mai a. c. a înființat un fond, care se porțe pentru toate timpurile numele „George Barițiu“.

Acest fond a priimit destinațiunea, ca din el să se acorde premii pentru produse literare și locuri libere pentru eleve în internatul Asociațiunei.

Dând fondului acesta menire, comitetul a avut în vedere să eternizeze două momente din creațiunile immortale ale președintelui de piă memorie George Barițiu: momentul, când la începutul vieții sale publice părintele publicisticii române prin condeiul său de scriitor a contribuit atât de puternic la trezirea din somn a conștiinței naționale a poporului român, și faptul, că apusul vieții sale l'a consacrat întru asigurarea creșterii naționale a femeii române prin conlucrarea sa intensivă pentru înflorirea școlii civile de fete a Asociațiunei.

În scopul creării acestui fond comitetul a resignat din partea Asociațiunei fondul esistent pentru memoria reposaților și a decis, ca în viitoriu toate sumele, cari se vor înainta la Asociațiune întru amintirea celor repausați, să se conteze la acest fond. Totdeodată s'a distribuit imediat un apel către românimii de pretutindeni, pentru ca toți aderenții principiilor marelui bărbat să aibă ocaziune de a contribui cu obolul lor la mărirea numelui lui George Barițiu, și prin acesta la înflorirea literaturii și culturii poporului român. Fiind astfel puse bazele fondului, ca menirea lui să se poată realiza dela început chiar, comitetul a decis, ca toate sumele votate din fondul general al Asociațiunei pentru scopuri identice, să se transpună în viitoriu drept dotațiune la fondul „George Barițiu.“

Supunându apreteiării Onoratei adunări generale pașii inițiați din incidentul dureros ală perderii președintelui nostru de vecinică amintire, comitetul în conformitate cu dispozițiunile §-lui 32 lit. g. ală statutelor și ale conclusului adunării generale din Dejū Nr. prot. 33, își ieă voiă a presenta onoratei adunări generale următorul raportū despre activitatea sa în timpul dela 1 Ianuariū până la 31 Decembre 1892.

I.

Despre ședințe.

Dispozițiunea cuprinsă în §. 30 alinea 1 a statutelorū impune comitetului obligamentul, de a ține în fie-care lună o ședință. În condițiunile personale, cari s'aū ivitū în urma gravei îmbolnăvirii a secretariului ală II, comitetul s'a silitū a se conforma după putință acestei dispozițiuni și s'a întrunitū pentru îndeplinirea datorințelorū sale normate în §. 32 din statute, în câteva luni și în mai multe ședințe, ală cărorū numărū totalū este de 15, și anume 12 înainte de adunarea generală din Sibiiu, ér 3 după acésta.

În tôte aceste ședințe aū funcționatū și după alegerea făcută prin adunarea generală din trecutū totū vechii funcționari, fiind-că comitetul în vederea împregiurării, că întréga gestiune a Asociațiunii se întemplă după anulū solarū, a decisū, ca noiī funcționari să între în activitate totdeauna cu 1 Ianuariū, ce urméză după adunarea generală, în care aū fostū aleși.

Conformându-se acestei decisiuni, comitetulū și-a desfășuratū activitatea cu esecutiva vechilorū funcționari până la 1 Ianuariū 1893, cândū fostulū secretariū al II-lea Dlū Dr. I. Crișianū și-a predatū oficiulū, ear noiī funcționari aū intratū în activitate, afară de dlū cassariū Gh. Candrea, care încă în cursulū lunei Decembre 1892, în urma strămutărei sale din Sibiiu, a depusū mandatulū de cassarū, și în loculū vacantū s'a instituitū de cassariū în modū interimalū membrulū comitetului Leontinū Simonescu.

Astfelu constituitu comitetulu, alu carui preşedinte de piă memoria şi vicepreşedintele au fostu aprobaţi în demnităţile lor prin scriptulu dlui ministru r. u. de interne dto 2 Novembre 1892, Nr. 83.528, în totu restimpulu şi în limitele date a iniţiatu paşii de lipsă pentru organisarea nouă, şi totdeodată pentru lărgirea baselorū spre ajungerea înaltei ţinte, care i-au impus-o Asociaţiunei statutele sale.

Comitetulu, pe lângă resolvirea actelorū curente, a făcutu dispoziţiunile de lipsă pentru esecutarea decisiunilorū adunărei generale anteriore, şi întocmindu-şi activitatea, câtu s'a pututu, în marginile budgetulu, a folositu modestele mijloce preliminate pentru necesităţile administrative, culturale şi literare.

Între aceste înşirămū mai alesu stipendiele şi ajutóriele pentru studenţi, susţinerea scólei de fete cu internatū a Asociaţiunei şi edarea organulu „Transilvania“.

1. Încátu pentru stipendii şi ajutórie, comitetulu a urmăritu principiulu de a le acorda şi pentru anulū curentū acelora, cari au legitimatū unū progresū şi o purtare morală, care ne garantéză ajungerea scopulu, în vederea căruia s'au conferitū.

Conspectulu alăturatū ^{1/}. arétă numele acelora, cari au fostu împărtaşii de stipendii şi ajutórie.

a) Între aceste ajutórie se relevéză mai alesu, că în urma generosităţii adunării generale din anulū 1892 a acţionarilorū institutulu de creditū şi economii „Albina“ şi a dlui Dr. A. Maniū, notariū publicū reg. în Oraviţa, comitetulu a dispusu de 14 stipendii pentru eleve interne ale scólei civile de fete, mai adaugându-se pentru acelū anū şi alū 15-lea stipendiū séu mai bine đisū ajutoriū din colecta pentru scólă. Tóte aceste stipendii pe lângă considerarea stării materiale a părinţilor s'au votatū la 15 interne, cari suntū înregistrate în conspectulu alăturatū.

b) Referitoriū la stipendiulu de 500 fl., preliminarū din suma de 1000 fl. v. a. votată în şedinţa II Nr. prot. 24 p. 3

lit. b) a adunărei generale din Hațegă, întru asigurarea unei surescenențe a puterilor didactice la școala de fete a Asociației, adunarea generală din anul trecut a autorizat acest comitet, ca în calea unui nou concurs să-l acorde unui tiner cu studii academice, care ar primi obligamentul de a-și câștiga calificația specială reclamată pentru școlile civile.

Acest stipendiu însă cu privire la împregiurarea mai ales, că concurenții n'au dovedit perfectă cunoștința a limbii germane, care s'a pus ca condiție prealabilă, nu s'a putut conferi, ci a rămas disponibil.

În asemenea condiții comitetul în vederea necesității de puteri didactice, ce se simte mai ales cu privire la limba germană, s'a determinat pentru crearea unui nou post de învățător suplent, pentru ca în acest mod să asigure dezvoltarea treptată a școlii și să economiseze remunerațiile, cari în condițiile actuale se dau unor puteri ajutătoare pentru cursul complementar.

2. În legătură ne luăm voiă a resuma dispozițiile comitetului luate întru executarea deciziunilor adunărei generale din trecut.

a) Prin concludul adunărei generale din ședința II Nr. prot. 13 lit. c) comitetul a primit însărcinarea de a prezenta adunărei generale o propunere motivată în privința contopirii fondurilor mai mici și fără destinație specială în fondul general al Asociației. În urma acestor concluse comitetul a însărcinat pe funcționarii săi de casă, ca după studiarea naturii de drept a fondurilor din cestiune să înainteze un proiect de propunere în cauză.

Aceștia au supus unui amănunțit studiu originea și condițiile fondurilor, dar fiindă această lucrare împreunată cu multe greutăți, nu au putut o finaliza, și astfel comitetul în vederea responsabilității sale și-a rezervat a propune numai adunărei generale viitoare un proiect pentru contopirea fondurilor din cestiune.

b) Pe baza însărcinării cuprinse în decisiunea din şedinţa II Nr. prot. 13 lit. c) a adunării generale, de a introduce sistemul de contabilitate modernă, spre a se pute oricine orienta asupra conţinutului raţiociniilor, comitetul a dispus, ca cu începere dela 1 Ianuariu să între în vigore un nou sistem de contabilitate pentru jurnalele speciale şi jurnalul general al cassei, şi e de convingere, că formularul actual prin simplitatea şi claritatea sa va asigura evidenţa şi va uşura scontrarea cassei.

c) Referitoriu la fondul întru amintirea celor repotaţi, comitetul a luat dispoziţiunile de lipsă, ca publicul român să fie înştiinţat despre crearea lui, şi despărţemintele au fost avisate să-şi valideze influenţa pentru mărirea acestui fond.

Lipsindu-i însă destinaţiunea specială, comitetul crede a fi corespuns intenţiunilor adunării generale, cându resignându-lă la fondul George Bariţiu, i-a dat menirea, care mai multă corespunde scopurilor noastre literare şi culturale.

d) Înărcinării de a îngriji de încassarea tacselor restante, a corăspuns acestu comitetu dăndu unu circularu la tôte despărţemintele.

e) Primind prin concludul Nr. 14 al adunării generale din şedinţa II. mandatul, de a esecuta conclusele neesecutate ale adunării generale din anul 1890, privitoare la instituirea unei cărţi de aur întru memoria donatorilor, la procurarea portretelor preşedinţilor şi a altor binefăcători, comitetul a dispus, ca numele binefăcătorilor să se inducă în cartea de aur, şi după întregirea comisiunei esmise în anul 1888, a iniţiat paşii de lipsă pentru procurarea portretelor fericţilor preşedinţi ai Asociaţiunei, însărcinându cu esecutarea portretelor atelierul artistic „Urmaşii lui Philip Schäffer“ din Viena, care ni-a trimis deja portretele bine esecutate ale fericţilor preşedinţi Andrei bar. de Şaguna, Ladisla br. Popp, Timotei Cipariu, Iacob Bologa şi George Bariţiu.

Acestea conform concluseror̃ anterior̃ ale aduñrẽi generale se vor̃ așeza în mod̃ s̃rb̃ătoresc̃ în sala festivă a școl̃ei de fete.

f) Primind̃u prin concludusul̃ aduñrẽi generale din ședința II. Nr. prot. 14 lit. b. autorisarea, ca restul̃ rămas̃u din cele 2000 fl. preliminate pre 1890 și 1891 pentru scrier̃i literare, s̃-l̃u speseze pentru lucr̃ările, ce i s'au prezentat̃ și i s̃ vor̃ mai presenta spre censurare și premiare, și în special̃u pentru continuarea tip̃ărirẽi documentelor̃ istorice începute sub auspiciile Asociațiunei de dl̃u I. cav. de Pușcariu, comitetul̃ a făcut̃u dispozițiile de lipsă, pentru-ca operele dlor̃ Ioañu Pop̃u Reteganul̃u, Simeon Stoica și Titu Budu, premiate în urma concursul̃u literar̃u, al̃u cărui rezultat̃u s'a ar̃etat̃u în raportul̃ supletor̃u din anul̃u trecut̃u, s̃ se dea cât̃u mai cur̃end publicitat̃ii. Cât̃u pentru colecțiunea datelor̃ istorice, comitetul̃ a cređut̃u de lipsă a înlesni ac̃esta operă de importanță adres̃andu-s̃ la corporațiunile ñostre înalte bisericesci și la despărțeminte, ca s̃ se contribue la popularisarea și completarea acelor̃u documente.

g) Referind̃u-se la concludusul̃ aduñrẽi generale privitor̃u la revisiunea statutelor, fiind̃u-ı dat̃a comitetul̃u latitudinea de a presenta proiectul̃u la uñu timp oportuñu, fără a lega eventuala modificare de uñu termiñu fics̃u, avem̃u oñore a raporta, că comitetul̃u în calea unei comisiuni anumite pentru ac̃est̃u scop̃u a inițiat̃u lucr̃ările pregătitor̃e, ca la timp̃u potrivit̃u s̃ fiă în pozițiune de a corespunde mandatul̃u primit̃u.

h) Primind̃u-se prin decisiunea principială a aduñrẽi generale din ședința II. prot. 16 propunerea dlui A. Vlaicu, de a s̃ se pertracta cauzele privitor̃e la literatură chiar̃u în aduñările generale, Comitetul̃u nu a ajuns̃u în pozițiune de a studia modalitățiile de esecutare a acelei decisiuni principiale din causă, că dl Vlaicu, recercat̃u de comitet̃u a espune mai în detal̃iu modul̃u de esecutare a acelei propuner̃i, până astăđi încă n'a satisfăcut̃u.

În legătură revenind la conclusele adunării generale din Hațeg, comitetul își ia voia a raporta următoarele:

i) Însărcinării de a stăruî pe lângă despărțăminte, ca să i se arete înainte de adunarea generală lista delegaților esmiși, comitetul a satisfăcut și de astădată prin un circulariu, și numele reprezentanților însinuați se vedd în lista alăturată sub ²/.

Tot asemenea și-a împlinit comitetul datoria de a invita direcțiunile despărțimentelor, a arăta toate casurile de morțe între membrii Asociațiunei, și casurile venite la cunoștința comitetului se cuprind în consemnarea alăturată la altu titlu al acestui raport.

k) În urma mandatului, de a insista pentru arangierea unei esposițiuni de industrie și de produse agricole în locul adunării generale, comitetul și deastădată s'a pus în legătură cu direcțiunea despărțământului XXI, dar în urma restricțiunilor introduse în vederea esposițiunei regnicolare nefind prospecte de a se câștiga concesiunea necesară, a fost deocamdată necesită a renunța la realizarea acestui plan, pentru a căru esecutare direcțiunea despărțământului Năsăud a dezvoltat o deosebită stăruință.

3. Din activitatea comitetului însemnăm în fine și aceea, că comitetul a desbătut în mai multe ședințe și a votat un regulament al afacerilor interne ale comitetului Asociațiunei, care s'a pus imediat în aplicare și se va tipări în fôia „Transilvania“ *).

4. Aici e locul să ve raportăm, că fericitul Lazară Baldi, cetățen din Cluj, prin codicilul Nr. 4 al testamentului său dela 14 Novembre 1889, a făcut Asociațiunei un legat de 1000 fl. v. a., care a și intrat la cassă.

5. În legătură Vă împărtășim și faptul, că dl G. Vișia, proprietar de mine în Zlatna, prin reprezentantul său în drept a transpus drept donatiune la Asociațiune

*) S'a publicat în Nr. 10 a. c.

suma de 349 fl. 31 cr. v. a., cu dorința să fiă înscrisă între membrii fondatori ai acestei Asociațiunii, pentru ce se și face propunere la altă locă ală acestui raportă.

6. În urmă cu provocare la decisiunea adunărei generale din anulă trecută, avemă onóre a raporta, că nefiindă până acum limpedită rămasulă după fericitulă de piă memoriă Ladislaă Vajda, secretariă, cestiunea legatului de 200 fl., lăsați scólei de fete, a rămasă pendentă.

II.

Despre șcôla Asociațiunei.

Urmărindă șcôla înalta misiune de a da o educațiune superiôră femeii române, comitetulă a usată de drepturile sale de dispozițiune și priveghiare în conțelegere cu ôrganele șcôlei, pentru a sustinė institutulă la nivelulă ajunsă și a-lă ridica la o instituțiune de modelă, spre care scopă de cândă cu câștigarea publicității progreséză mereă.

Date mai specificate referitóre la întocmirea și starea șcôlei și internatuluiă se cuprindă în programa VII, din care alăturămă ună esemplară sub ³/.

De aceea ne mărginimă și constatămă la acestă locă, că acéstă șcôlă dimpreună cu cursulă complementară a fostă cercetată în anulă școlară 1892/93 de 89 de eleve, dintre cariă aă repășită în cursulă anulă 2 din cauze familiare. În internatulă împreună cu șcôla aă fostă adăpostite 57 de eleve, dintre cari 51 frecuentéză șcôla Asociațiunei, ear 6 șcôla elementară a „Reuniunei femeiloră române“, care și ea dă ună contingentă pentru institutulă nostru.

Tocmai în considerarea legăturai întime dintre acéstă șcôlă și institutulă nostru și în vederea greutățiloră, ce se impună reuniunei femeiloră române în insistența sa de a sustinė șcôla sa elementară la nivelulă cerută, comitetulă s'a vădută motivată a încuviința cererea reuniunei, ca să o absolve dela solvirea chiriei de 150 fl. începândă cu 1 Iuliă a. c.

Pentru desvoltarea șcôlei civile de fete a Asociațiunei comitetulă s'a vădută îndemnată a reactiva cursulă comple-

mentară și în considerarea, că starea actuală a corpului didactic era cea mai minimală după lege, comitetul pentru provederea instrucțiunii a votat puterilor ordinare îngagiate în cursul complementar, și anume la doi învățători și o învățătoare, câte o remunerațiune de 100 fl., ear pentru lucrul de mână a instituit pentru anul școl. 1892/93 o instructoră provisoră avisându-i o remunerațiune de 200 fl.

Pentru acoperirea acestor remunerațiuni comitetul a destinat tacsele întrate dela elevele cursului complementar, și întru cât nu s'ar ajunge, din alte mijloce ale Asociațiunii. Acest curs s'a susținut și pe anul 1893/94.

Aici e locul să arătăm, că instrucțiunea în școală a fost provădută în anul curent sub conducerea dlui Dr. I. Crișan, numit director provisor, de puterile didactice din trecut, totu asemenea și instrucțiunea obiectelor extraordinare, cu excepțiunea, că comitetul pentru propunerea muzicii vocale și-a îngagiat o putere nouă, căreia i s'a votat o remunerațiune de 200 fl. v. a.

Pentru exercitarea drepturilor sale de supraveghiere comitetul a numit un delegat în persoana fericitului de piă memoriă președinte G. Barițiu, ear' după trecerea la vecinicia a aceluia, a însărcinat cu această funcțiune pe dnul vicepreședinte Dr. Ilarion Pușcariu.

Astfel condus și controlat învățământul, comitetul din rapoartele delegaților sei a priimit convingerea, că starea generală, progresul și spiritul școlei și alu internatului au corăspuns orî cărei așteptări legitime.

2. Comitetul nu a întârziat a lua toate măsurile pentru îmbunătățirea stărei materiale a școlei, și constată cu mulțumire progresul realizat și în această direcțiune.

Rațiociniul școlei și alu internatului pe 1892/93, prezentate de direcțiunea școlară, din care se vede, că în decursul acestui an școlariu percepțiunile au atins suma de 15,433 fl. 88 cr. v. a., ear erogațiunile făcu în total 15,401 fl. 76 cr., rezultându la 30 Iunie a. c. un saldu alu

cassei de 32 fl. 12 cr. v. a., a fost censurat prin o comisiune numită din partea comitetului și a fost găsit în ordine și aprobat.

Pentru informare, în conformitate cu concludul adunării generale din Hațeg, avem onoare a-lu alătura aici sub 4/.

Ca venite extraordinare ale școlei înregistrăm suma de 500 fl., votată pentru trebuințele curente ale școlei prin adunarea generală a acționarilor institutului de credit și de economii „Albina” din anul curent, și suma de 1457 fl. 40 cr. v. a., ce ni s’au pusă la dispozițiune din colecta întreprinsă pentru scopuri culturale prin fericitul președinte George Baritiu.

3. În legătură cu rațiociniul pro 1892/93 se alătură sub 5/ pentru orientare și budgetul stabilit pentru anul școlastic 1893/94.

III.

Administrarea averei Asociațiunei.

1. Administrarea averii Asociațiunei s’a efectuat și în anul de gestiune 1892 pe lângă observarea evidenței și a controlului corespunzător. Taxele dela membri nu au încurs în anul numit cu destulă regularitate, cu toate că comitetul a insistat prin circulară adresată la toate despărțemintele pentru încasarea lor.

2. În alăturare sub 6/ ne permitem a prezenta Onoratei Adunări generale rațiociniul pe anul solar 1892, pregătit de fostul cassariu al Asociațiunei, dl. Gh. Candrea și rectificat în formă prin o comisiune a comitetului, împreună cu un raport special al fostului cassariu referitor la rațiocini și la rezultatele obținute.

Din rațiocini se vede, că în decursul anului 1892 venitele fondului general al Asociațiunei au fost 13,483 fl. 80 cr. v. a., erogațiunile au fost 11,650 fl. 32 cr. v. a., rezultând un sold de 1833 fl. 48 cr. Avea fondului general a fost la 31 Decembrie 1892 de 159,651 fl. 15 cr.

Întreaga avere administrată de comitetul Asociațiunei a fostă la același termină de 184,347 fl. 39 cr.

Se arătă mai departe, că din venitele încassate sub diferite titluri s'aă acoperită nu numai trebuințele bugetare, ci s'aă achitată și spesele avute cu adaptări la casa Asociațiunei, cu diferite investițiuni și imposite nouă etc.

3. La cele espuse cu privire la rațiociniă adaugemă, că afară de venite ordinare în decursulă anului 1892 aă intrată în favorulă școlei:

a) suma de 500 fl. v. a. pentru trebuințele curente ale școlei dela institutulă „Albina“;

b) suma de 500 fl. dela institutulă de credită și economiă „Albina“ pentru crearea a 10 stipendiă de câte 50 fl., pentru eleve adăpostite în internatulă Asociațiunei, ce s'aă computată în contulă curentă al școlei la institutulă „Albina“;

c) suma de 200 fl. intrată dela dlă Dr. A. Maniă, notariă publică reg. în Oravița, pentru crearea a 4 stipendiă de câte 50 fl. pentru eleve adăpostite în internatulă Asociațiunei.

4. În legătură cu rațiociniulă pro 1892, ne luămă voiă a Vă presenta proiectulă de bugetă ală Asociațiunei pro 1894 sub %.

IV.

Membrii Asociațiunei.

a) Membri ai Asociațiunei aă fostă în anulă 1892, ținendă contă singură numai de aceia, cari aă solvit tacsele:

1. fundatori 87;
2. ordinari pe vieță 181;
3. ordinari cu tacse anuale 343.

Între membrii arătați nu se află și cei înregistrați în lista alăturată sub % ca însinuați dela adunarea generală din Sibiu încóce până la finea anului 1892 și din 1 Ianuariă 1893 până la presenta adunare generală.

b) Lista alăturată sub % și rectificată pe basa informațiuniloră priimate dela direcțiunile despărțeminteloră, arătă numele membriloră repausați ai Asociațiunei.

V.

Biblioteca Asociațiunei.

Biblioteca „Asociațiunei transilvane“ la finea anului 1892 a constată din 2723 opuri în 6453 tomuri, 4409 broșuri și 15 carte, față cu 2639 opuri în 6130 tomuri, 4177 broșuri și 12 carte la finea anului 1891. Sporiulă acesta considera-bilă față cu anulă 1891 provine mai alesă din împregiura-rea, că pregătindă-se ună noă catalogă pentru bibliotecă, pe basa aceluia a fostă cu putință o numărare mai esactă decât în trecută a cărțiloră bibliotecei.

Altcumă la acelă sporiă au mai contribuită: Academia magiară de sciințe din Budapesta, Academia de sciințe ces. reg. din Viena, Academia română din Bucuresci, Universitatea săsescă din Sibiu, Verein für siebenbürgische Landeskunde, Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften, Biblioteca națională din Florența și Roma; apoi regretatulă președinte ală Asociațiunei George Barițiă, pre cândă se afla încă în vietă, a contribuită cu 28 opuri de valăre mai alesă din literatura noastră națională, și în urmă dlă Ioană Kalinderă, membru ală Academiei române, cu 12 opuri.

Observăm, că nu este computată în numărulă de mai susă biblioteca reposatului președinte George Barițiă, constatătore din circa 438 opuri în 510 tomuri și 563 broșuri, dăruită Asociațiunei din partea ereșiloră regretatului, carea încă nu este arangiată și catalogisată.

Dintre scrierile periodice aă încursă parte gratuită, parte în schimbă pentru organulă Asociațiunei „Transilvania“, următorele: „Gazeta Transilvaniei“, „Tribuna“, „Telegrafulă română“, „Luminăturiulă“, „Gazeta Bucovinei“, „Familia“, „Biserica și Scôla“, „Fôia diecesană“, „Gazeta poporului“, „Economia națională“ și „Românische Revue“.

Dintre publicațiunile menite spre vândare parte în fa-vorulă fonduluiă generală ală Asociațiunei, parte unele în favorulă școlei civile de fete a Asociațiunei, cari însă se

cuprindă în statul general al bibliotecii, se află următoarele:

1. Acte și date despre conferința națională ținută în Mercurea la 1869 — 90 exemplare.

2. Actele privitoare la urdirea și înființarea „Asociațiunii transilvane” 163 exemplare.

3. Adunarea (II) generală a „Asociațiunii transilvane” ținută la Brașov în 1862 — 240 exemplare.

4. Adunarea (IV) generală a „Asociațiunii transilvane” ținută la Hațeg în 1864 — 43 exemplare.

5. Analele „Asociațiunii transilvane” pe anul 1880, fasc. I. — 373 exemplare.

b) Baiulescu B.: Despre necesitatea promovării și protecționării meseriilor între Români. 39 exemplare.

7. Bergner R.: Siebenbürgen. Eine Darstellung des Landes und der Leute. 28 exemplare.

8. Lazariciu I.: Elemente de poetica română. 21 exemplare.

9. Monografia școlii civile de fete a „Asociațiunii transilvane” 244 exemplare.

10. Puscariu I. cav.: Date istorice privitoare la familiile nobile române 276 exemplare.

11. Șuluțiu Cărpinișeanu A.: Graiul ardelenesc în raport cu limba literară de peste Carpați. 26 exemplare.

12. „Transilvania”, organul „Asociațiunii transilvane” din următorii ani: 1869 (61 es.), 1870 (48 es.), 1871 (79 es.), 1872 (102 es.), 1873 (76 es.), 1874, 113 es.), 1875 (131 es.), 1876 (137 es.), 1877 (116 es.), 1878 (196 es.), 1882 (77 es.), 1883 (90 es.), 1884 (83 es.), 1885 (274 es.), 1886 (295 es.), 1887 (1 es.), 1888 (56 es.), 1889 (93 es.), 1890 (115 es.), și 1891 (30 es.)

Privitoriu la bibliotecă mai constatăm următoarele:

a) Pentru a se întrebuița mai bine suma bugetară votată de adunarea generală din anul 1892, comitetul în ședința sa del. 20 Decembre 1892 a esmis o comisiune, care din timp

în timpŭ sŭ vină cu propunerî pentru suplinirea lacunelorŭ, ce sŭ află în bibliotecă, prin procurarea scrierilorŭ mai de valóre apărute și a celorŭ-ce vorŭ apărê în viitoriŭ atâtŭ din literatura nŭstră națională, câtŭ și din literaturile stră-ine. Pe basa propozițiunilorŭ acestei comisii s'au cum-păratŭ o seriă de opurî ale unorŭ scriitoriŭ modernî, cari lucrări în urma valórei lorŭ nu puteauŭ lipsi din biblioteca Asociațiunei.

b) Bibliotecariulŭ a pregătitŭ unŭ nouŭ catalogŭ pentru bibliotecă, carele după-ce se vorŭ suplini lacunele existente mai alesŭ în ceea-ce privesce literatura nŭstră națională, și după-ce se va catalogisa și biblioteca fericitului președinte George Barițiu, se va tipări pentru folosința publicului.

c) Pentru folosirea bibliotecii s'a elaboratŭ și priimitŭ unŭ regulamentŭ specialŭ alŭ bibliotecii.

d) „*Transilvania*“, organulŭ Asociațiunei, s'a edatŭ în anulŭ 1892 sub redacțiunea primŭ-secretariului Asociațiunei, a dlui Zacharie Boiu, în 850 de esemplare, distribuite la mem-brii Asociațiunei și în schimbŭ.

VI.

Despărțemintele Asociațiunei.

Formândŭ despărțemintele arteriile de viêtă ale Asocia-țiunii nŭstre, comitetulŭ constată cu satisfacțiune, că dându-se despărțemintelorŭ prin noua organizare condițiunile de a propaga cu succesŭ cauza nŭstră culturală, în anulŭ 1892 preponderanta lorŭ majoritate au fostŭ la înălțimea chiamării lorŭ.

Din procesele verbale ale celorŭ 27 de despărțeminte organizate pe deplinŭ, despre a cărorŭ constituire a luatŭ actŭ adunarea generală din trecutŭ, comitetulŭ a priimitŭ convingerea, că celorŭ mai multe despărțeminte nu li-a lipsit nici stăruința, nici inițiativa întru realizarea scopurilorŭ Asocia-țiunei, și lucrările aceloră au avutŭ unŭ cursŭ normalŭ și regulatŭ atâtŭ în propriulŭ cercŭ de activitate, câtŭ și în cestiunile de executivă lăsate despărțemintelor.

Afară de aceste 27 de despărțăminte active, comitetul a continuat opera reorganizării, însă această lucrare nu a fost încoronată de succes în despărțământul Mociului și Ciachi-Gârbăului în lipsa de membri.

În asemenea condițiuni comitetul a declarat despărțământul proiectat XIX de desființat, și comunele care erau să-l compună, s'au alăturat la despărțămintele Dej, Sălagiu și Cluj. Cât pentru celelalte despărțăminte, inițiativa comitetului promite succes în despărțământul Sighișorei, unde s'a ivit în timpul din urmă dorința organizării.

În legătură cu aceste comitete constată cu regret, că despărțămintele Clujului, Gherlei și Devei, care sunt situate în centre de cultură și dispun de o populațiune dășă și doritoare de progres, n'au dat semnele de viață, care Asociațiunea ar fi în drept să le ascepta.

VII.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Propuneri.

Supunându raportul acesta aprețării onoratei Adunări generale dimpreună cu aclusele:

1. Consemnarea stipendiștilor și ajutoarașilor Asociațiunei.
2. Consemnarea delegașilor numiți de către singuraticile despărțăminte.
3. Programa a VII-a a școlei civile de fete a Asociațiunei.
4. Rașiociniul școlei civile de fete cu internat a Asociațiunei.
5. Budgetul școlei pentru anul școlariu 1893/94.
6. Rașiociniul Asociațiunei pro 1892 dimpreună cu raportul special al cassariului.
7. Proiectul de budget al Asociațiunei pentru anul 1894.
8. Consemnarea membrilor nouînsinuași.

9. Consemnarea celorlă reposați dintre membrii Asociațiunei, — ne rugămă, ca adunarea generală să binevoiăscă:

a) a da comitetulă absolutoriulă pentru activitatea din 1892;

b) a declara de membri pe cei consemnați în lista prezentată;

c) a face amintirea obicinuită pentru membrii reposați;

d) a lua actă cu aprobare despre raportulă comitetulă;

e) a aproba budgetulă Asociațiunei propusă pentru anulă 1894;

f) a alege pe președintele și cassariulă comitetulă pe restulă periodulă 1893—1895 inclusive.

Din ședința comitetulă Asociațiunei transilvane, ținută în Sibiiă la 7 Octobree n. 1893.

Dr. Ilarionă Pușcariă m. p.,

vicepreședinte.

Dr. Amosă Frăncu m. p.,

secretară II.

DUPĂ ADUNAREA GENERALĂ DELA NĂSĂUDŨ.

Adunarea generală a Asociațiunei, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Octobree a. c. la Năsăudă, a trecută. Dar precum o cântare frumășă și după-ce s'a gătată măi resună în urechile năstre și măi vibrează în inimile năstre, așa și aceste puține zile, petrecute cu frați nostri din nordulă Transilvaniei, aă lăsată plăcute reminiscențe în inimile tuturoră, cară au putută participa la impresiunile aceloră zile festive.

De aceea venimă cu bucuriă a da o scurtă descriere a aceloră zile, completândă în modulă acesta schița, ce amă cărată a desemna în fôia acăsta pe când ne aflamă în ajunulă loră.

În frunte cu vice-președintele Asociațiunei, Dlă vicariă arhiepiscopescă Dr. Ilarionă Pușcariă, plecară din sinulă

comitetului centrală dd. membri *Ioan Papiu, Parteni Cosma, Leontin Simonescu, Onorin Tilea* și scriitorii acestor șiruri.

Numerul lor crescă prin asocierea delegaților din Brană, Făgăraș, Blaj etc.; și sosind Sâmbătă la amăzi în Bistrița, la gară deja ei au fost surprinși de călduroasă întîmpinare, ce li se făcu din partea despărțemintelor Bistrița și Năsăud-Bărgău. Căldurosul cuvânt de bună-venire, dat de dl Dr. Dem. *Ciută*, se termină cu un viț „Se trăiască“! din partea numărului public. După cuvântul de mulțumită, dat tot cu asemenea căldură din partea dlui vice-președinte, și recomandarea reciprocă a celor de față, un lung șir de trăsuri duse pre toți în oraș, unde la „Hôtel Zöhrer“ se servi un prânz vesel, ear pe la 2 ore p. m. conductul se puse în mișcare spre Năsăud; și acuză resuna frumosul deal spre Dumitra de neobositul cor al Borgovenilor.

Pogorind spre comuna Prislop, la marginea despărțământului Năsăud, o numără deputație împreună cu o frumoasă cetă de tineri călăreți, în pitorescul costum someșenesc, accepta pre președinte și comitet și-l salută prin rostul cel elocent al dlui vicariu Dr. I. *Popă*, căruia cu însuflețire îi răspunde dl vice-președinte.

Ear la intrarea în Năsăud întîmpină pre oșpeții o frumoasă portă de triumf cu inscripția: „Bine ați venit!“! Dl primar Iacob Predan adresa vice-președintelui un însuflețit cuvânt de bună-sosit din partea comunei opidane Năsăud; și mulțumind vice-președintele în cuvinte alese, poporul adunat în număr imposant și tinerimea scolară, carea sub conducerea profesorilor se forma spalir, irupse în vii aclamații, tréscurile începură a sguđ aerul, capela musicală a pompierilor voluntari întonă marșuri naționale, — era un moment, ce înălța inimile tuturor. Ca în triumf a fost dust președintele prin strada principală, pe lângă mărețul edificiu gimnasial, la cuartirul se, casa

vicarială lângă piață, în fața noului biserici, carea cu cele două turnuri ale sale domină Năseudul și totă romantica vale a Someșului; și aici a fost întinpat de stimabili domni și domni a casei. De asemenea au fost conduși toți oșpeții la cuartirele lor și primiți cu tradiționala ospitalitate românească.

Séra de cunoștință întruni pre toți în sala otelului „Rahova“, unde în sunetul muzicei, al cântărilor „chorului dela Bărgău“ și al număróselor salutări și resalutări se luă cina comună, și numai târziu (între noi fîc ȃisú: unii ceva nainte, alții și ceva după meȃulú-noȃții) se duse fîc-
care la ale sale.

Diminēța la 7 ore tinerimea scolară, condusă de profesorii sei, merse în frumoasă ordine la biserica cea mare și făcū rugăciunea îndatinată. Apoi urmă la 8 ore cultulū divinū pentru poporū. În curēndū frumoșa biserica se umplū de credincioși; Dlū Vicariū Dr. I. Popū, asistatū de preoții tractuali: P. Verticū, Gh. Domide, V. Dumbravă, I. Bulbucū, I. Dologa și A. Precupū, oficia cu demnitate s. Liturgiă și parastasulū pentru fericitulū președinte alū Asociațiunei Georgiū Barițiū, ear puterniculū „chorū alū plugarilorū“ esecută cântările religiose. Cultulū divinū se termină cu unū valorosū cuvēntū bisericescū, în care celebrantele aretā poporului însemnătatea Asociațiunei, întreșesēndū prin istoria înființarei, desvoltarei și meritelorū ei și chipulū meritatului ei președinte.

La 11 ore se deschise adunarea în sala cea mare a gimnasiului, carea abia putea încăpe numărul publică din locă și giură. Cuvântarea presidială, pusă în fruntea foii noastre de astăzi, a fostă întimpinată, adeseori întreruptă și în fine urmată de viile aclamațiuni ale auditoriului. Preste totă pertractările, conformă programei publicate în Nr. premergătoriu ală acestei foi, aă decursă în regulă și bună ordine, ear rezultatul loră se vede din procesele verbale, ce se voră publica aici.

Trecându dar preste partea oficială, carea arătă unî îmbucurătorîi progresu alu Asociațiunei, amintimû, că ban-chetulû s'a ținutû în sala de gimnastică, s'a începutû pe la 3 ore, a fostû bine gătitû și bine servitû, fiindû de ajutorîi și tinerîi gimnasialî. Toastulû primû pentru Maiestatea Sa, preagrațiosulû împêratû și rege apostolicû alû nostru Francisc-Iosif I., disû de dlû vice-președinte Dr. Ilarionû Pușcariû, și ascultatû de tótă adunarea rădicată, a fostû însoțitû de respectuóse aclamațiunî, de bubuitulû tréscurilorû și de imnulû poporalû. Nu ne va fi cu putință, a numêra tóte entusiastele toaste, ce s'aû rădicatû; însemnămunî însă alû dlui vicariû Dr. *Fopû* pentru dlû vice-președinte, alû dlui director *Ciocanû* pentru comitetû, alû dlui *Papiû* pentru organele administrative ale comitatulûi, în specialû pentru dd. vicespanû conte *Lazarû* și protopretorû *Bodó*, carî erau de față, mulțumita vice-comitelui (în limba maghiară) și urări pentru prosperarea Asociațiunei, alû scriitorîului acestorû sirurî pentru Năsêudenî, ale dd. Dr. *Bunea*, Dr. *Hossu*, Gh. *Domide*, N. *Garoiû*, N. *Müller* (în limba germană) ș. a. La espresa și repețita dorință a fruntașilorû nostri din Năsêudû facemû sê urmeze aici toastulû în poesiă, disû

In onórea Năsêudenilorû.

Coloniî Divulû Traianû în Dacia s'așeză,
 Și ca la „Patruđeci de Sfinți“ pămêntulû înviéză;
 Aratrulû sparge țelina, pădurile resună,
 Și sate și cetăți rêsarû sub aquila străbună.
 Ear cândû potopulû gințilorû ajunge la hotare,
 Și Leru-Domnulû plécă dreptû spre a lorû întimpinare,
 Atunci coloniî ca orfanî sê 'mprăscîă prin lume,
 Și veacurî trecû de nu audî nicî chiarû de alû lorû nume.
 Încetû încetû s'adună iar la vétra părintescă,
 Ca ce a rêmăsû din vijeliî se stringă, se grijescă;
 Barbarîi vinû, barbarîi trecû, Românulû fî petrece,
 Și unde unulû a căđutû, resarû în locu-î đece.
 Așa se scurgû vecimile, ca đile după đile,
 Câmpiile cocû grânele, Carpațiî dau asile;

Cu binele se 'mprietinesc, cu relele dau peptulă,
Dar mai pre susu de sabiă punu totdeauna dreptulă.

Și iataganulă celă cumplită cândă fulgeră spre țeră,
Coloniă giurū de giurū se stringū și *legiuni* prepară,
Se'nfrunte órdele, ce vinū s'aducă morți și ciume,
Și *Someșeni* și *Borgoveni* în sborū își facū renume.

Aratrulă, arma pórta ei cu brațu de bărbătiă,
La turme, 'n agri și 'n resbelū sunt focū de vitejiă;
La toți dușmanii 's cunoscuți „Români de departe“,
Cu sânge de eroi roșescū câmpiile lui Marte.

Cântat'amū ađi treideci de anī serbarea seculară,
De când ei pórta armele și 'n țeră și 'n afară,
Când în Ceneda desvêlescū a steagului corônă,
Și vêdū a Ducelui supremū scriptură și iconă.

Coróna pórta marcele „Credință și Constanță!
Voi v'ați luptatū și-ați suferitū în sântă alianță“!
Lăsați-me se cântū și ađi onórea lorū salvată:
Români lăsară la Români „Virtutea re'nviiată“ *).

Dormiți în pace, bravi părinți, și fii Ve urmeze,
Virtutea Vóstră neamū de neamū în peptulū lorū viieze;
Și-atunci dușmanii vorū auđi, aducă-î nordulū, sudulū:
„Românū amū fostū, sum, voiū sê fiu!“ — Trăiêscă Năseudulū!

După frumosulă banchetū óspeții se împrăsciară, stândū
sêu umblândū grupurī grupurī în povesti prietinesci.

Dar una óspeții vorbiaū, și alta gazdele făceaū.

La 6 óre înnoite tunete de trêscuri, piața și strada
principală se iluminêză, musica resună, și eată unū frumosū
conductū de torțe vine cu musica în frunte și se opresce
dinaintea casei președintelaī, a „cuartirului generalū“. Alter-
nândū piese de musică și de cântări, conducătoriulū Ge-
orgiu Tomuță, economū năsăudeanū, salută adunarea ge-
nerală a Asociațiunei și în ea pre președintele ei, și cu
cuvinte simple, dar pline de viêtă îi urêză viêtă lungă și fericită.
Președintele, încungiuratū de „statulū majorū“, mulțumesc
bravilorū Năseudeni, îi încredințêză de viulū interesū alū

* Veđi G. Barițiū: Ist. reg. II. rom. de graniță, — „Tel. Rom. Nr. 72 1863.

Asociațiunei pentru binele poporului și îi îmbărbătează a-i da mână de ajutoriu la împlinirea chiămărei ei. Cu puternice „Se trăiescă!” conductul plcă și traversează stradele principale, ear ôspeții cu priimitoriî lor petrecă restul serei în sinul familiilor.

Dimineta la 10 ore se ține a doua ședință. Comisiunile esmise reportază, se face alegerea de președinte pentru restul periodului presentu, asemenea de secretarū II. și de cassarū; apoi se ascultă cu plăcere disertațiunea dlui B. *Bașota* despre învingerile Romanilorū asupra Dacilorū, și fiind terminate obiectele de pertractare ale acestei sesiuni, vice-președintele, aclamatū cu vivacitate, prin cuvinte însuflețite rădică ședința, ear Dlū Vicariū Dr. Popū, îi mulțumescce pentru înțelepta conducere și urază Asociațiunei progresū și succesū.

După vesele petreceri prin familii publicul se întrunescce de nou, și adecă la balul, ce se arangază în sala de gimnastică frumosū decorată, unde cu plăcere petrece până 'n ȝiori. Portulū naționalū este bine reprezentatū, cu deosebire specialitatea de pe Someșū și dela Bărgău. La meulū noptiî „Călușerulū” și „Bătuta”, jucate de 12 studenți, seceră aplause entusiaste. Premiulū de 2 galbinî pentru costumulū naționalū, gătīt de mânilc ei, îlū câștigă o fetiță Borgovancă, împărătesculū ei nume Sabina *Duca*.

Cu acestea aū trecutū ca ôrele ȝilele adunărei generale dela Năsēudū, și nici unū incidentū n'a innuoratū cerulū celū albastrū; singurū numai depeșca despre eşirea din vieta a meritatului fostū secretarū II. și directorū alū scōlei de fete a Asociațiunei Dr. *Ioanū Crișianū*, ni-a adusū aminte, că și în ȝilele de bucuriă omulū stă sub sceptrulū ursitei. —

În dimineta următore toți membrii comitetului împreună cu alți ôspeți se aflară la locuința președintelui. Încă o stringere de mână cu frațiî Năsēudenî adunați acolo, încă o mulțumită pentru nobila ospitalitate, încă o salutare și unū: „La

revedere la Sebeșu!" și însoțit de urări frățesci, conductul salutându în dreapta și în stânga ese din opidul de atâte frumoșe reminiscențe. „Rămasu bunu!" — „Călătoria bună!" — Trăiescă Năseudul!

Z. Boiu.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Zidirea unei noue catedrale în Bucuresci. Mitropolitul, ministrul de culte și primarul capitalei s'au întrunit, spre a lua în mână zidirea unei noue catedrale mitropolitane în Bucuresci. Statul a votat spre acestu scop 5 milioane lei, se crede însă că va trebui cel puțin de 4 ori atâta. La această zidire monumentală ar fi a se lucra 15—20 ani.

Principele Carolu. Primogenitul principelui Ferdinand și principesei Maria, născut la Sinaia în noaptea spre 3 Octobru a. c., la hotărîrea consiliului ministerial a priimit în s. botez oficiat de Mitropolitul primat numele Carolu. Fericitul eveniment a fost srbat cu însufletire în tota ȧra, telegramele cu miile au trebuit s se trimita dela Bucuresci la Sinaia cu unu espresu. Frumose sunt cuvintele din manifestul M. S. regelui cãtrã țera, unde aretãndu poporul romãnu evenimentul multu dorit, cu mãndria încredințã pre micul principe venit în lume „iubirei și devotamentului poporului seũ iubitũ“.

Statistica bisericilor în România. În tota țera sunt 6787 de biserici, dintre cari 218 sunt susținute de stat, 5909 de comune și 660 de persoane private, prin donațiuni etc. Esistã mai departe 130 de biserici rom. catolice, 18 protestante, 16 armenogregoriane, 28 rusesci (Lipoveni), 305 de Sinagoge și 260 de giami turcesci (în Dobrogea). Numerul totalu al preoților și diaconilor la bisericile române e de 6571, dintre cari 3871 au absolvat cãte patru, 114 cãte șapte clase seminariale, ear 11 au absolvat facultatea teologicã. Preoți rom. catolici sunt 80, pãstori protestanți 19, armeni 17, lipovan 19, rabin și cantori jidovesci 169, și mehamedani (hogii) 311.

Suvenir din cãlătoria. Archiducele Franciscu Ferdinandu a fãcut o cãlătoria de 10 luni în giurul pãmântului și ȧilele trecute s'a reñtorsu la Viena. Acela a purtat și de ȧi un memoriu, scriind cu mãna propriã observãrile sale, și a adus preste 40 lãdi pline cu anticități și rarități din tote pãrțile.

De model. Reuniunea învãțatorilor romãni gr. or. din distictul X. (Brașov) și-a ținut adunarea generalã în ȧilele de 27, 28 și 29 Septembrie v. a c., în comuna Mãgheruș, unde nu numai din partea locuitorilor romãni, ci și a celor șasesci a fost înțimpnatã cu tota iubirea. Neincãpendu învãțatorii în edificiul

scôlei române, primăria li-a pusă la dispoziție sala cea mare a ospetăriei comunale pentru ședințe, precum și o altă sală pentru măsă comună; capelanul și întregul corpul învățătoresc luteran au participat la ședințele reuniunii; capelanul și notarul au îngrijit de măsă comună, agricultorul Galter li-a arătat stupina sa și li-a dat informațiile de lipsă ș. a., așa încât președintele reuniunii, profesorul gimn. I. Popea, se află îndemnat, a aduce în „Gaz. Transilvaniei” tuturor mulțumita comitetului. Fiă, ca frumoasele exemple se află în patria noastră mulți imitatori, în cele mici ca și în cele mari!

Atentat. Bravul notar comună din Satulungu *Ioanu Gavrușu*, funcționar prompt și stimat, membru al Asociației și al multor reuniuni folositoare, a fost atacat în seara de 1/13 Octombrie pe stradă de un asasin, care a tras asupra-i trei focuri. Atacatul a murit în ziua următoare și a fost înmormântat la 4 Octombrie cu rară solenitate, însoțit de veduva cu 5 orfani și un public condolent de mai multe mii. Ucigătorul încă nu s'a aflat.

Charles Gounod, renumitul compozitor francez, a murit în Paris, fiind în etate de 75 ani.

Noi ziaruri. La Timișoara va eși cu 1 Ianuarie 1894 un nou ziar cotidian român cu titlul „*Dreptatea*”. După programa publicată acela va sta pe baza programei politice române dela 1881 și va aperi și susține solidaritatea între inteligența și corpul poporului nostru.

Tineri români în armată. La examenul de oficeri de artilerie din estuar în Sibiu au reșit următorii voluntari români: Antoniu Pușcariu, Constantin Sotir, Iosif Oca, Victor Petri și Georgiu Vilt.

Liceu nou în Craiova. La 18/30 Septembrie a. c., s'a pus cu mare solenitate petra de temelie a noului liceu din Craiova. Serviciul divin l'a seversit arhierul *Dionisie*, ear însași punerea petrei, cu așezarea în fundament a pergamentului scris de autoritate, o făcu ministrul de culte și instrucție publică *Tache Ionescu*.

BIBLIOGRAFIA.

IX. programă a institutului pedagogico-teologic al arhidiecesei ortodoxe române din Transilvania în Sibiu pe anul școlastic 1892/3, publicată de Ioan Hannia, director și profesor. *Cuprinsul:* 1. Resumat de istoria computului elementar, de prof. Dem. Comșa. 2. Sciri școlare și cronica institutului. Sibiu, tiparul tipografiei arhidieceșane 1893.

XVII. programă a gimnaziului public gr. or. român din Brad pe anul școl. 1892/3, publicată de Georgiu Părău, di-

rectorŭ gimn. prov. — Cuprinde : A). Unŭ tractatŭ din Geometriă, de prof. prov. Dr. Ioanŭ Radu. B). Sciri scol. de dir. gimn. Sibiiŭ, tipariulŭ tipografiei archidiececane, 1893.

Carte de cetire pentru clasa I. și II. gimnasială și reală, seminare pedagogice și scôlele superiôre de fete, de Ioanŭ Popea, profesorŭ la gimnasiulŭ românŭ din Brașovŭ. Ediția III, din nou prelucrată. Editura N. I. Ciurcu. Brașovŭ, 1893.

Nr. 323/1893.

Procesŭ verbalŭ

alŭ comitetulŭ Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, luatŭ în ședința dela 11 Octobree n. 1893.

Președinte: Dr. Ilarionŭ Pușcariŭ, vice-președinte.
Membrii prezenți: Iosifŭ St. Șuluțiŭ, Ioanŭ Papiŭ, Parteniŭ Cosma, Dr. C. Diaconovich, Ioanŭ Crețu, Zacharia Boiu secretariŭ I, L. Simonescu, cassarŭ.

Secretariŭ: Zacharia Boiu.

Nr. 276. Direcțiunea despărțemântului IV (Sebeșŭ) de pres. 6 Octobree a. c. aterne spre revisiune procesulŭ verbalŭ alŭ adunărei generale ținute în 10 Septembrie a. c. în comuna Springŭ. Din acela se vede:

a) că dlŭ Zevedeiŭ Mureșanŭ a ținutŭ o disertațiune despre însemnătatea și folosulŭ măiestriilor ca mediu pentru delăturarea causerŭ serăciei poporului românŭ;

b) că s'a datŭ cassarului și comitetului absolutoriŭ pentru rațiociniulŭ anului espiratŭ;

c) că afacerea datoriei S. Piso s'a transpusŭ comitetului spre cercetare și relatare;

d) că au întratŭ dela 13 membri noi pentru diplomă 13 fl., tacse dela membrii ordinari 150 fl., dela membrii pe vieță 100 fl., pentru „fondulŭ Barițiŭ“, 79 fl. 70 cr., cu totulŭ 404 fl. 97 cr., și s'au înaintatŭ aici suma de 342 fl. 30 cr.;

e) că statorirea bugetului, precum și a locului pentru procsima adunare generală s'a concređutŭ comitetului despărțemântului.

— Conclusele adunărei generale s'e iaŭ spre sciință, exprimându-se aceleia complăcerea comitetului centralŭ pentru zelulŭ arătatŭ întru promovarea intereselorŭ Asociațiunei. Suma întrată se cuităză și se transpune la cassa Asociațiunei. (Ex. Nr. 463/1893).

Nr. 277. Directorulŭ scôlei civile de fete Dr. I. Crișianŭ dto 5 Octobree a. c. Nr. 14 aterne spre revisiune protocolulŭ conferenței ținute la 2 Octobree n. a. c.

Din acela se vede:

1. Planulŭ de învățământŭ și alŭ ôrelorŭ pentru cursulŭ complementarŭ.

2. Că institutulŭ „Albina“ a donatŭ pentru acestă scôlă 8 mașine de cusutŭ.

3. Că programa scôlei pe anulă 1892/93 s'a tipărită după pracsă de mai nainte.

4. Că se recomandă iertarea didactrului pentru mai multe eleve.

5. Că conclusele comitetului privitoare la deosebitele obiecte s'au esecutată, resp. s'au luată spre sciință.

— 1. Cu privire la planulă de învățământă în cursulă complementară, afacerea se concrede dlui vice-președinte Dr. Ilarionă Pușcariu ca delegatū alū comitetului, cu aceea, că remunerațiunea pentru profesori ordinari rămâne ca în anulă trecută à 100 fl., afară de profesorulă suplentă Dr. V. Saftu, a cărui remunerațiune preste totū se statorcesce cu 400 fl., pentru lucrulă de mână și economia de casă se angagiază d-șora Maria Romană cu 200 fl., în fine didactrulă anuală pentru elevele din cursulă acesta se statorcesce cu 20 fl. pe anulă scolară.

2. Se însărcinază direcțiunea, a îngrijă pentru inducerea în inventariulă scôlei a mașineloră de cusută.

3. Cu privire la tipărirea programei scôlei a se observa cele dispuse din partea comitetului.

4. Eleveloră recomandate se iartă didactrulă pentru anulă scolară 1893/94.

5. Despre conclusele de sub punctulă acesta se ia actă. (Ex. Nr. 464/1893).

Nr. 278. Dlă Vasilie Bașota așterne o rată de 10 fl., din contribuirea sa de 100 fl., subscrisă pentru fondulă Barițiu.

— Se adevăresce primirea, și suma se transpune la cassă. (Ex. Nr. 466/1893).

Nr. 279. Dlă Ioană Hățeganu, v. prot. ală Dergei, de pres. 7 Octobree a. c. așterne suma de 36 fl. 90 cr., colectată în tractulă seū pentru „fondulă Barițiu“.

— Se adevăresce priimirea, și suma se transpune la cassă, ear listele se transpună redacțiunei „Transilvaniei“ spre publicare. (Ex. Nr. 467/1893).

Nr. 280. Dlă I. Hențiu de pres. 7 Octobree a. c., așterne din partea cassei de păstrare Seliște 5 fl. pentru fondulă „Barițiu“.

— Se adevăresce primirea sumei de 5 fl., carea se transpune la cassă, ear lista se comunică redacțiunei „Transilvaniei“ spre publicare. (Ex. Nr. 468/1893).

Nr. 281. Comisiunea esmisă pentru procurarea portreteloră președinților Asociațiunei de pres. 7 Octobree n. a. c. arată, că aū sositū dela firma „Filip Schaeffers Nachfolger“ din Viena și portretele președinților V. B. bar. Popp, Iacob Bologa și Georgiū Barițiu à 60 fl., și propune, a se asemna la cassă prețulă portreteloră și speseloră de transportă în sumă totală de 193 fl. 51 cr.

— Se asemnă la cassa Asociațiunei suma totală de 193 fl. 51 cr. (Ex. Nr. 469/1893).

Nr. 282. Cassarulă Asociațiunei dlă L. Simonescu de pres. 7 Octobree n. a. c. arată, că prin conclusulă dto 16 Sept. a. c. Nr. 394 s'a urcatū subvențiunea scôlei civile de fete a Asociațiunei

la suma de 2418 fl. 69 cr., și că în sensul acesta a amendat proiectul de buget.

— Spre știință. (Ex. Nr. 472/1893).

Nr. 283. Ilustritatea Sa episcopul Lugoșului Victor Mihaly dto 16 Septembrie a. c. Nr. 1585 arată la Nr. 276/1892 pași întreprinși pentru colectarea diplomelor nobilitare ale familiilor române din diecesa sa, și cere informațiune în privința trimiterii și restituirii acelor.

— Pe lângă exprimarea mulțumitei, Ilustr. Sa Dl. episcop este rugat, a dispune transmiterea acelor documente la comitetul Asociațiunii. (Ex. Nr. 474/1893).

Nr. 284. Secretarul II. dl. Dr. A. Frâncu de pres. 12 Octombrie a. c. din cauze sanitare și pentru înmulțirea agendelor sale renunță la postul de secretar al Asociațiunii, precum și la calitatea sa de membru suplent al comitetului.

— Cu regret se ia la cunoștință renunțarea dlui secretar II. Dr. Amos Frâncu, și aceea se va aduce la cunoștința adunării generale pentru îndeplinirea posturilor vacante, ear cu purtarea agendelor secretarului II se însărcinează secretarul I. (Ex. Nr. 179/1893).

Nr. 285. Dl. Simion Stoica, medic cercual în Rodna veche, de pres. 12 Octombrie așterne disertațiunea sa despre „Apa de beut”, destinată a se citi în adunarea generală din Năsăud.

— Afacerea se concredă presidiului. (Ex. Nr. 481/1893).

Nr. 286. Directorul școlii civile de fete a Asociațiunii dl. Dr. I. Crișian de pres. 12 Octombrie a. c., abdică din cauze sanitare la acest post, mulțumind comitetului pentru încrederea, de care s'a bucurat, și dorind școlii prosperare și înflorire.

— Cu părere de rău se primesc abdicarea în cestiune, exprimându-le dlui Dr. I. Crișian mulțumita comitetului pentru zelul și conștiințioasa purtare a acestui oficiu în restimp de 2 ani. Ear directoratul devenit vacant se concredă în mod provisoriu pentru restul anului școlar 1893/94 dlui învățător Dr. V. Bologa. (Ex. Nr. 487/1893).

Nr. 287. Administrațiunea „Telegrafului Român” de pres. 12 Octombrie a. c. așterne contul de 4 fl. 50 cr., pentru diferite publicațiuni.

— Suma de 4 fl. 50 cr., se asemnează la casă spre solvire. (Ex. Nr. 484/1893).

Sibii, d. u. s.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Zacharia Boiu m. p.,
secretar I.

Verificarea acestui proces verbal se concredă dlor: Iosif St. Șuluțiu, Parteni Cosma și Dr. C. Diaconovich.

S'a cetit și verificat. Sibii, în 19 Octombrie 1893.

Iosif St. Șuluțiu m. p. Parteni Cosma m. p. Dr. C. Diaconovich m. p.

Editura Asoc. trans. Redactor: Z. Boiu. Tiparul tipogr. archidiec.